

ความรู้ความสามารถทางวิชาการของบัณฑิตทางการศึกษา วิชาเอกภาษาไทยตามความต้องการของสังคม

The Academic Competencies as Desired by Society of Thai Major Bachelor-of-Education

คำสำคัญ : บัณฑิตทางการศึกษาวิชาเอกภาษาไทย : ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
แนวทางในการพัฒนาหลักสูตร กศ.บ. ภาษาไทย

นิดา มีสุข*

Nida Meesuk

กศ.ม. (อุดมศึกษาและการฝึกหัดครู-ภาษาไทย)

M.Ed. (Higher Education and Teacher Education-Thai)

จำริญ แสงดวงแข

Jumrern Saengdounghae

กศ.ม. (ภาษาและวรรณคดีไทย)

M.Ed. (Thai Language and Literature)

กฤตวิทย์ ดวงสร้อยทอง

Kritawit Dounsraithong

กศ.บ. (ภาษาไทย)

B.Ed. (Thai)

Abstract

The research entitled "The Academic Competencies as Desired by Society of Thai Major Bachelor of Education" was a survey research of opinions of heads of departments of Thai where TSU's Thai-major B.Ed. graduates were being employed at 58 secondary schools under the Department of General Education in Educational Region III during the 2000 academic year.

The research procedure involved two questionnaires. One was an open-ended questionnaire that surveyed the parameters of competencies dealing with the knowledge of Thai on the one hand and with special competencies on the other as expected of the graduates. The other questionnaire was closed-ended consisting of two parts. The first part surveyed academic knowledge in three areas, namely, literature and literary works, language usage, and rules of language and linguistics. The department heads were requested to assign weight to each of the areas, the total weight being set at 50. The second part was a rating-scale-of-five questionnaire surveying the department heads' satisfaction with the graduates' academic competencies and special competencies.

The findings of the study were as follows. With regard to the departments' desire concerning the parameters and depth of knowledge expected of Thai-major B.Ed. graduates, the department heads felt that what every such graduate should possess most was language usage, at 38.85 per cent, followed closely by the knowledge of literature and literary works, at 32.92 per cent, with the knowledge of language rules and linguistics being last, at 28.24 per cent. Regarding the satisfaction with the academic competencies of the said graduates of TSU on the part of the units employing them, the department heads's satisfaction as a whole was at a moderate level (mean = 3.41). When each individual aspect of satisfaction was considered, it was found that the department heads were satisfied with the competencies in literature and literary works and in language usage at high levels (means of 3.60 and 3.50), with the competencies in language rules and linguistics and in special ability at moderate levels (means of 3.46 and 3.11). With reference to special competencies, it was found that the department heads were satisfied, from greater to lesser degree, with the following : exhibit presentation, utilization of office equipment, verse chanting, folk art, and performing art.

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ความรู้ความสามารถทางวิชาการของบัณฑิตทางการศึกษาวิชาเอกภาษาไทยตามความต้องการของสังคม เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยสำรวจความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3 ปีการศึกษา 2543 ที่ตอบรับว่ามีบัณฑิตทางการศึกษาวิชาเอกภาษาไทยของมหาวิทยาลัยทักษิณปฏิบัติงานอยู่ จำนวนทั้งสิ้น 58 โรง

วิธีการดำเนินการ ใช้แบบสอบถามจำนวน 2 ฉบับ ฉบับแรกเป็นแบบสอบถามปลายเปิด สํารวจขอบเขตของความรู้ความสามารถที่บัณฑิตทางการศึกษาวิชาเอกภาษาไทยทุกคนพึงมี โดยแยกเป็นความรู้ในสาขาวิชาภาษาไทยและความรู้ความสามารถพิเศษ ฉบับที่สองเป็นแบบสอบถามปลายปิดสองตอน ตอนแรกสำรวจความรู้ด้านวิชาการโดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน คือ วรรณคดีและวรรณกรรม การใช้ภาษา และหลักภาษาและภาษาศาสตร์ ให้หัวหน้าหมวดภาษาไทยกำหนดค่าน้ำหนักแต่ละส่วน โดยกำหนดค่าน้ำหนักรวมเป็น 50 ตอนที่สองเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ สํารวจความพึงพอใจของหัวหน้าหมวดภาษาไทยด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและความสามารถพิเศษของบัณฑิตทางการศึกษา วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ ที่ปฏิบัติงานอยู่

ผลของการศึกษาพบว่า ด้านความต้องการของหน่วยงานเกี่ยวกับขอบเขตและความลึกซึ้งของความรู้ที่บัณฑิตทางการศึกษาวิชาเอกภาษาไทยทุกคนพึงมี หัวหน้าหมวดภาษาไทยเห็นว่า บัณฑิตทางการศึกษาวิชาเอกภาษาไทยทุกคนควรมีความรู้ด้านการใช้ภาษาสูงสุด คือ ร้อยละ 38.85 มีความรู้ด้านวรรณคดีและวรรณกรรมใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 32.92 และมีความรู้ด้านหลักภาษาและภาษาศาสตร์ เป็นอันดับสุดท้าย คือ ร้อยละ 28.24 ส่วนความพึงพอใจด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการของบัณฑิตทางการศึกษาวิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณจากหน่วยงานที่บัณฑิตปฏิบัติงาน หัวหน้าหมวดภาษาไทยมีความพึงพอใจในภาพรวมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.41) และเมื่อพิจารณาความพึงพอใจรายด้านพบว่า หัวหน้าหมวดภาษาไทยพึงพอใจความรู้ความสามารถด้านวรรณคดีและวรรณกรรม และความรู้ความสามารถด้านการใช้ภาษา ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.60 และ 3.50) พึงพอใจความรู้ความสามารถด้านหลักภาษาและภาษาศาสตร์และความสามารถพิเศษในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.46 และ 3.11) ในส่วนของความรู้และความสามารถพิเศษ พบว่า หัวหน้าหมวดภาษาไทยมีความพึงพอใจเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การจัดนิทรรศการ การใช้ครุภัณฑ์สำนักงาน การอ่านทำนองเสนาะ ศิลปะพื้นบ้าน และศิลปะการแสดง

ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

มหาวิทยาลัยทักษิณ เป็นมหาวิทยาลัยที่ผลิตบัณฑิตทางการศึกษา วิชาเอกภาษาไทยมาตั้งแต่ยังเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา บัณฑิตของมหาวิทยาลัยได้ออกไปทำหน้าที่สอนในสถาบันการศึกษาต่างๆเป็นจำนวนมาก การติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตยังไม่เป็นระบบ ประกอบกับหลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นหลักสูตรที่ใช่มานานกว่า 5 ปี จึงสมควรปรับปรุงหลักสูตร กศ.บ. (ภาษาไทย) ให้มีเนื้อหาและสร้างประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนให้สอดคล้องกับประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2542 ปณิธานการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยทักษิณ และสภาพความต้องการของสังคม ดังนั้นการจัดทำโครงการวิจัยเรื่อง “ความรู้ความสามารถทางวิชาการของบัณฑิตทางการศึกษาวิชาเอกภาษาไทยตามความต้องการของสังคม” จึงเป็นการติดตามผลการผลิตบัณฑิตพร้อมกับสำรวจความคิดเห็นเรื่องความรู้ความสามารถทางวิชาการของบัณฑิตทางการศึกษาวิชาเอกภาษาไทยอันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตรของภาควิชาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาความต้องการของหน่วยงานเกี่ยวกับขอบเขตและความลึกซึ้งของความรู้ที่บัณฑิตทางการศึกษาวิชาเอกภาษาไทยทุกคนพึงมี
2. สำรวจความพึงพอใจด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการของบัณฑิตทางการศึกษาวิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ จากหน่วยงานที่บัณฑิตปฏิบัติงานอยู่

การสังเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและหลักสูตรภาษาไทย

ทบวงมหาวิทยาลัย (2543:41) ออกประกาศเรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2542 ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรในหัวข้อ ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรไว้ว่า

มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ และสอดคล้องกับปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพของสาขาวิชานั้นๆ โดยมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถในการคิดและวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ รวมทั้งเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม

ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ (2543:132) กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร กศ.บ. (ภาษาไทย) ไว้ว่า “เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้และทักษะทางภาษาเพียงพอที่จะประกอบอาชีพได้ สามารถสื่อสารเพื่อเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ และใช้ภาษาไทยเป็นสื่อในการเพิ่มพูนความรู้ให้กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น และเป็นผู้มีคุณภาพและคุณธรรมเหมาะสมที่จะอยู่ในสังคม”

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของบัณฑิต

ทบวงมหาวิทยาลัย (2543:55) ได้กำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนานักศึกษา ดังนี้

1. เป็นผู้มีความรอบรู้ในวิชาการทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติมีความสามารถในการคิดและวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ
2. เป็นผู้มีความคุณธรรม จริยธรรม สามารถครองตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเต็มภาคภูมิ
3. เป็นผู้มีความรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน ได้แก่
 - มีความรู้พื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์เพียงพอที่จะใช้งานได้
 - มีความสามารถในการเล่นดนตรีได้อย่างน้อย 1 ชนิด หรือมีความสามารถในการเชิงศิลปะและวรรณกรรม

- มีความสามารถในการกีฬาอย่างน้อย 1 ชนิดกีฬา

- มีความสามารถทางภาษาต่างประเทศ อย่างน้อย 1 ภาษา

4. เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อสังคมและดำรงชีวิตด้วยความเหมาะสม

มหาวิทยาลัยทักษิณ (2543:3) ได้กำหนด คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับ ปณิธานการผลิตบัณฑิต คือ “มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความ รับผิดชอบ รอบรู้ สู้งาน และมีประสบการณ์เชิงปฏิบัติ” และ ให้เป็นไปตามปรัชญาของมหาวิทยาลัยทักษิณที่ว่า “ปัญญา จริยธรรม นำการพัฒนา” ไว้ว่า

1. เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ต่อหน่วยงานและต่อสังคม และสามารถดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า

2. เป็นผู้มีความรอบรู้ทั้งในศาสตร์ที่เป็นวิชาชีพ และศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตในสังคม และมีความสามารถในการคิด พุดและทำ โดยการ วิเคราะห์อย่างเป็นระบบ

3. เป็นผู้มีความรู้ จริยธรรม ใฝ่รู้และสู้งาน สามารถครองตนอยู่ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุข

4. เป็นผู้มีความประพฤติปฏิบัติ และสามารถ นำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของบัณฑิต

วรรณิ พุทธาธุไกร (2515:167-169) ได้วิจัยเรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษานักคิด (กศ.บ.) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2510-2512 ที่ปฏิบัติงานอยู่ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาและวิทยาลัยครูในส่วนกลาง ได้ วิเคราะห์ความเห็นของผู้บังคับบัญชาต่อผู้สำเร็จการศึกษานักคิด (กศ.บ.) สรุปความได้ดังนี้

1. ความรู้ความสามารถทางวิชาการ ผู้บังคับ บัญชาเห็นว่า มีความรู้ความสามารถอยู่ในเกณฑ์ดี มีการ อบรมศีลธรรม สามารถจัดกิจกรรมและใช้วิธีสอนแบบ ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

2. ความรู้ความสามารถทางวิชาสามัญ เอก-โท ผู้บังคับบัญชาเห็นว่า มีความรู้ความสามารถอยู่ในเกณฑ์ดี มีความมั่นใจในการสอน สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนอยาก ศึกษาหาความรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

3. ความรู้ความสามารถทางวิชาสามัญทั่วไป ผู้บังคับบัญชาเห็นว่า มีความรู้ความสามารถอยู่ในเกณฑ์ดี

4. ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานใน โรงเรียนหรือวิทยาลัย ส่วนใหญ่ ผู้บังคับบัญชาพอใจใน ระดับ มาก ส่วนที่เห็นว่าควรปรับปรุงคือ ความเชื่อถือ และความรักจากชาวบ้าน

5. ด้านบุคลิกภาพของอาชีพครู ผู้บังคับบัญชา พพอใจในระดับมาก

6. ด้านลักษณะนิสัยบางประการ ส่วนใหญ่ ผู้บังคับ บัญชาพอใจในระดับ มาก ยกเว้นความคิดสร้างสรรค์ เห็น ว่าอยู่ระดับพอใช้

วิธีวิจัย

แหล่งข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลจากหัวหน้าหมวดภาษา ไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขต การศึกษา 3 ปีการศึกษา 2543 ที่ตอบรับว่ามีบัณฑิต ทางการศึกษาวิชาเอกภาษาไทยของมหาวิทยาลัยทักษิณ ปฏิบัติงาน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือ ประกอบด้วยแบบสอบถามจำนวน 2 ฉบับดังนี้

1.1 แบบสอบถามปลายเปิด เป็นแบบสอบถาม เพื่อสำรวจขอบเขตความรู้ความสามารถที่บัณฑิตทางการ ศึกษาวิชาเอกภาษาไทยทุกคนพึงมี โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ความรู้ในสาขาวิชาและความสามารถพิเศษ

1.2 แบบสอบถามปลายปิด เป็นแบบ สอบถาม 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเพื่อสำรวจ ความรู้ด้านวิชาการแบบจัดค่าน้ำหนักโดยแบ่งเนื้อหาออก เป็น 3 ส่วน คือ วรรณคดีและวรรณกรรม การใช้ภาษา และ

หลักภาษาและภาษาศาสตร์ คำนำนักรวม 50 ส่วนท้ายแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิดเพื่อถามถึงข้อเสนอแนะอื่นๆ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อสำรวจความพึงพอใจด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการของบัณฑิตทางการศึกษา วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการตามลำดับดังนี้

2.1 สำรวจรายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 3

2.2 สำรวจโรงเรียนตามรายชื่อในข้อ 1 โดยยึดว่าโรงเรียนที่ตอบรับว่ามีบัณฑิต กศ.บ. (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยทักษิณ สอนวิชาภาษาไทยอยู่ เป็นกลุ่มประชากร ได้จำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 58 โรงเรียน ขนาดใหญ่พิเศษ 8 โรงเรียน ขนาดใหญ่ 10 โรงเรียน ขนาดกลาง 28 โรงเรียน และขนาดเล็ก 12 โรงเรียน

2.3 สุ่มตัวอย่างอย่างง่ายด้วยวิธีจับสลากจากโรงเรียนกลุ่มประชากรจำนวนร้อยละ 30 เป็นจำนวนโรงเรียน 18 โรงเรียน

2.4 ส่งแบบสอบถามปลายเปิดไปยังหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2.5 รับคืนแบบสอบถามและนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ได้แบบสอบถามคืน 16 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.89 ของกลุ่มตัวอย่าง

2.6 ส่งแบบสอบถามปลายปิดไปยังโรงเรียนตามข้อ 2.2 โดยใช้กลุ่มประชากร

2.7 รับคืนแบบสอบถามเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ได้แบบสอบถามคืนจำนวน 58 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนประชากร มีแบบสอบถามที่ตอบเฉพาะตอนที่ 1 อยู่ 1 ฉบับ นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ตอนที่ 1 จำนวน 58 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนประชากร วิเคราะห์ตอนที่ 2 จำนวน 57 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.28 ของจำนวนประชากร

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์จากข้อความ โดยจัดตามประเภทและค่าน้ำหนัก แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามปลายปิด

แบบสอบถามปลายปิด มี 2 ตอน ดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 กำหนดน้ำหนักของความสำคัญในเนื้อหาส่วนต่างๆ ดำเนินการดังนี้

1.1 จำแนกแบบสอบถามตามขนาดโรงเรียนเป็น 4 ขนาด คือ ใหญ่พิเศษ ใหญ่ กลาง และเล็ก

1.2 รวมคะแนนจากแบบสอบถามตามขนาดโรงเรียน หาค่าเฉลี่ยน้ำหนักที่ให้ตามกลุ่มประเภทเนื้อหาวิชา

1.3 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะอื่นๆ โดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจด้านความรู้ความสามารถของบัณฑิตทางการศึกษาวิชาเอกภาษาไทย กำหนดค่าน้ำหนักเป็นดังนี้ มากที่สุดมีค่าน้ำหนัก 5 มาก มีค่าน้ำหนัก 4 ปานกลาง มีค่าน้ำหนัก 3 น้อย มีค่าน้ำหนัก 2 และ น้อยที่สุด มีค่าน้ำหนัก 1

ประมวลค่าน้ำหนักตามแบบสอบถามเป็นกลุ่มรายการ 4 กลุ่ม คือ ความรู้ด้านวรรณคดีและวรรณกรรม ความรู้ด้านการใช้ภาษา ความรู้ด้านหลักภาษาและภาษาศาสตร์ และความสามารถพิเศษ

ผลการวิจัย

1. ความต้องการของหน่วยงานเกี่ยวกับขอบเขตและความลึกซึ้งของความรู้ที่บัณฑิตทางการศึกษาวิชาเอกภาษาไทยทุกคนพึงมี

หัวหน้าหมวดภาษาไทยในโรงเรียนทุกขนาดเห็นว่าบัณฑิตทางการศึกษาวิชาเอกภาษาไทยทุกคนควรมีความรู้ด้านการใช้ภาษาสูงสุด รองลงมาคือ ความรู้ด้านวรรณคดีและวรรณกรรม สุดท้ายคือ ความรู้ด้านหลักภาษาและภาษาศาสตร์

2. ความพึงพอใจด้านความรู้ความสามารถทาง

วิชาการของบัณฑิตทางการศึกษาวิชาเอกภาษาไทยจาก
หน่วยงานที่บัณฑิตปฏิบัติงาน

หัวหน้าหมวดภาษาไทยในโรงเรียนทุกขนาดที่
บัณฑิตทางการศึกษาวิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัย
ทักษิณปฏิบัติงานอยู่ มีความพึงพอใจด้านความรู้ความ
สามารถทางวิชาการของบัณฑิตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
ส่วนความรู้ ความสามารถพิเศษ พึงพอใจระดับปานกลาง

ในส่วนของความรู้ความสามารถทางวิชาการพบว่า
บัณฑิตทางการศึกษาวิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัย
ทักษิณ มีความรู้ความสามารถด้านวรรณคดีวรรณกรรม
เป็นอันดับแรก อันดับที่สองคือความรู้ความสามารถด้าน
การใช้ภาษา และอันดับที่สามคือความรู้ด้านหลักภาษา
และภาษาศาสตร์

ในส่วนของความรู้และความสามารถพิเศษ พบว่า
หัวหน้าหมวดภาษาไทยพึงพอใจความรู้ความสามารถ
ของบัณฑิตทางการศึกษาวิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัย
ทักษิณ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การจัด
นิทรรศการ การใช้ครุภัณฑ์สำนักงาน การอ่านทำนองเสนาะ
ศิลปะพื้นบ้าน และศิลปะการแสดง

อภิปรายผลการวิจัย

1. การให้ค่าน้ำหนักความรู้ความสามารถทางวิชา
การที่ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยควรมี หัวหน้าหมวดภาษา
ไทยเห็นว่า ควรมีความรู้ความสามารถด้านการใช้ภาษา
สูงสุด รองลงมาคือ ความรู้ด้านวรรณคดีและวรรณกรรม
สุดท้ายคือ ความรู้ด้านหลักภาษาและภาษาศาสตร์ น่าจะ
เป็นเพราะความสามารถด้านการใช้ภาษาเป็นสิ่งที่
ผู้เป็นครูภาษาไทยมักจะได้รับการคาดหวังว่าต้องมีความ
สามารถมากกว่าครูผู้สอนวิชาอื่นๆ จึงมักได้รับมอบหมาย
ให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นพิเศษ เช่น เป็นพิธีกร ทำหน้าที่
ประชาสัมพันธ์ แต่งคำประพันธ์ในโอกาสต่างๆ และการ
ใช้ภาษาเป็นสิ่งที่ต้องการการฝึกฝน ครูภาษาไทยจึงควร
เป็นแบบอย่างที่ดีที่ถูกต้องให้แก่ผู้เรียนได้ด้วย ส่วนความ
รู้ด้านวรรณคดีและวรรณกรรม และความรู้ด้านหลักภาษา
และภาษาศาสตร์เป็นความรู้ที่ครูผู้สอนสามารถศึกษาหา
ความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองได้ จึงให้ค่าน้ำหนักน้อยกว่า

ความรู้ความสามารถด้านการใช้ภาษา

2. ความสามารถพิเศษที่ครูภาษาไทยควรมี หัวหน้า
หมวดภาษาไทยเห็นว่านอกจากความสามารถที่ต้องใช้ตาม
สาขาวิชา เช่น การใช้เครื่องใช้สำนักงาน การจัดนิทรรศการ
เป็นต้น แล้ว ควรมีความสามารถในการประสานงาน
ประสานสัมพันธ์ได้ดี มีปฏิภาณในการแก้ปัญหา ทั้งนี้
เนื่องจากครูภาษาไทยมักได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ
การจัดกิจกรรมโครงการต่างๆ ซึ่งต้องประสานงานกับ
หลายฝ่าย จึงจำเป็นจะต้องมีความสามารถพิเศษทั้งใน
การประสานงานและมีปฏิภาณในการแก้ปัญหาซึ่งมักจะ
เกิดขึ้นโดยไม่คาดฝันเสมอ

3. ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่หัวหน้าหมวดภาษาไทย
เห็นว่าเป็นสิ่งสำคัญ คือ การฝึกลายมือให้เขียนให้อ่านง่าย
ซึ่งเป็นปัญหาในปัจจุบัน ลายมือนักเรียน นักศึกษาใน
ปัจจุบันมักเขียนไม่ครบตัว เขียนผิดมากโดยเฉพาะเรื่อง
วรรณยุกต์ นิยมเขียนคำอ่านในภาษาเขียน เป็นต้น

4. เรื่องของตัวครูภาษาไทย หัวหน้าหมวดภาษา
ไทยเห็นว่า ควรมีนุคลิกภาพดี เชื้อมั่นในตนเอง วาจาดี
สุภาพอ่อนโยน มีนิสัยขาสางาน มีจริยธรรม และเป็นคน
ทันสมัย ทั้งนี้เพราะภาพลักษณ์ของครูภาษาไทยค่อนข้าง
ไม่ทันสมัย ดู ตัวครูภาษาไทยมักขาดความภาคภูมิใจใน
การเป็นครูภาษาไทยทำให้บุคลิกภาพไม่ดีไปด้วย ภาพของ
นิสิตนักศึกษาปัจจุบันไม่สนใจผู้สอนขาดการแสดงน้ำใจและ
ไม่สนใจเรื่องจริยธรรม สิ่งเหล่านี้จึงเป็นสิ่งที่ควรสอดแทรก
ไว้ในหลักสูตร

จากผลของการศึกษา ภาพโดยรวมที่ได้จากการ
ตอบแบบสอบถามของหัวหน้าหมวดภาษาไทยเมื่อนำมา
เป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรแล้ว คิดเป็นโครงสร้าง
ดังนี้

หมวดวิชาเฉพาะ

วิชาเอก	44 หน่วยกิต
กลุ่มวิชาการใช้ภาษา	17 หน่วยกิต (ร้อยละ 39)
กลุ่มวิชาวรรณคดีและวรรณกรรม	15 หน่วยกิต (ร้อยละ 33)

กลุ่มวิชาหลักภาษาและภาษาศาสตร์ 12 หน่วยกิต
(ร้อยละ 28)
หมวดวิชาเลือกเสรี 0-8 หน่วยกิต
หลักสูตร กศ.บ. (ภาษาไทย) ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน
กำหนดให้เรียนวิชาเอกไม่น้อยกว่า 44 หน่วยกิต เป็นวิชา
เอกบังคับ 31 หน่วยกิต (หลักสูตรและการสอนภาษาไทย

5 หน่วยกิต วิชาด้านภาษาไทย 26 หน่วยกิต) วิชาเอก
เลือกไม่น้อยกว่า 13 หน่วยกิต โดยนิสิตสามารถเลือก
วิชาเอกเลือกเพิ่มเติมได้จากหลักสูตร ศศ.บ.(ภาษาไทย)
เปรียบเทียบร้อยละของสัดส่วนความรู้ทั้งสามด้าน ระหว่าง
หลักสูตรปัจจุบันกับความเห็นของหัวหน้าหมวดภาษาไทย
ดังแสดงในตารางดังนี้

**ตารางแสดงการเปรียบเทียบร้อยละของสัดส่วนรายวิชาตามหลักสูตร กศ.บ. (ภาษาไทย)
มหาวิทยาลัยทักษิณ กับความเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย**

กลุ่มวิชา	ร้อยละของสัดส่วนตามหลักสูตร กศ.บ. มหาวิทยาลัยทักษิณ		ร้อยละของสัดส่วน ตามความเห็นของ หัวหน้าหมวด ภาษาไทย
	ร้อยละของวิชาบังคับ (26 หน่วยกิต)	ร้อยละของวิชาเลือก (13 หน่วยกิต)	
ด้านการใช้ภาษา	31	43	39
ด้านวรรณคดีและวรรณกรรม	42	22	33
ด้านหลักภาษาและภาษาศาสตร์	27	35	28

จากตารางแสดงว่า รายวิชาในหลักสูตร กศ.บ.
(ภาษาไทย) ให้ความสำคัญรายวิชาด้านวรรณคดีและ
วรรณกรรมมากที่สุด ดังที่ได้กำหนดไว้เป็นรายวิชาบังคับ
ถึงร้อยละ 42 และให้ความสำคัญรายวิชาด้านการใช้ภาษา
และหลักภาษาและภาษาศาสตร์ไว้ใกล้เคียงกันโดย
กำหนดไว้ในรายวิชาบังคับเป็นร้อยละ 31 และ 27 ตาม
ลำดับ

รายวิชาเลือกในหลักสูตร กศ.บ. (ภาษาไทย) เมื่อ
หลักสูตรได้เพิ่มเติมให้เลือกรายวิชาจากหลักสูตร ศศ.บ.
(ภาษาไทย) ได้ ทำให้อัตราของสัดส่วนรายวิชาเลือก
ด้านการใช้ภาษาสูงสุด คือ 43 รองลงมาเป็นด้านหลัก
ภาษาและภาษาศาสตร์คือร้อยละ 35 ส่วนด้านวรรณคดี
และวรรณกรรมน้อยสุดคือร้อยละ 22

นอกจากรายวิชาทั้ง 3 ด้านแล้ว ในหลักสูตร กศ.บ.
(ภาษาไทย) ยังมีรายวิชาด้านหลักสูตรและการสอนและ
รายวิชาคิชนวิทยาอยู่ด้วย แต่เนื่องจากไม่ได้อยู่ในกลุ่ม
วิชาหลักที่สอบถามจากหัวหน้าหมวดภาษาไทยจึงไม่ได้
แสดงไว้ในตาราง

เมื่อเปรียบเทียบกับความเห็นของหัวหน้าหมวด
ภาษาไทยแล้วพบว่า หลักสูตร กศ.บ. (ภาษาไทย) ของ
มหาวิทยาลัยทักษิณ ให้ความสำคัญกับความรู้ด้านวรรณ
คดีและวรรณกรรมสูงสุด ต่างจากความเห็นของหัวหน้า
หมวดภาษาไทยที่ให้ความสำคัญความรู้ด้านการใช้ภาษา
สูงสุด อย่างไรก็ตาม หลักสูตรของมหาวิทยาลัยทักษิณก็
ได้จัดรายวิชาทางด้านการใช้ภาษาให้นิสิตได้เลือกเรียน
ตามความสนใจถึงร้อยละ 43 ของวิชาเลือกทั้งหมด

การตั้งถิ่นฐาน การแสดงพหุวัฒนธรรม
และการเล่าตำนาน การแสดงพหุวัฒนธรรม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเรื่องความรู้ ความสามารถทางวิชาการของบัณฑิตทางการศึกษาวิชาเอกภาษาไทย ความรู้ของบัณฑิตโดยให้เข้ขอบเขตความรู้ในทางวิชา เช่น ศักยภาพของบัณฑิตที่จะเข้าไป การศึกษาในขอบเขตที่กว้างขึ้นและ
2. ควรมีการวิจัยเรื่องความรู้ความสามารถทางวิชาการของบัณฑิตที่จบไป (ภาษาไทย) ศศ.ม.(ภาษาไทย) ศศ.ม.(ภาษาไทย) ตามความต้องการของสังคม เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ทักษิณ, มหาวิทยาลัย. คู่มือการพัฒนาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สงขลา, 2543.

—. คู่มือการศึกษาศาสตร์ปรัชญาตรี ประจาปีการศึกษา 2543 มหาวิทยาลัยทักษิณ.

มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา, 2543.

ทักษิณ, มหาวิทยาลัย. “ประวัติและฐานะ” ใน คู่มือการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ปีการศึกษา 2541.

ไม่ระบุชื่อ. มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา, 2541.

ไพฑูริย์ อิศกุลวิมล และคณะ. 7. รายงานการวิจัยเรื่องบทบาทและสถานะของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในปรัชญาตรี มหาวิทยาลัยทักษิณเกษตรศาสตร์ สงขลา, 2535.

มหาวิทยาลัย, ทบวง. แผนการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา. ส่วนวิจัยและพัฒนาสำนักงานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.

กรุงเทพฯ, 2541.

ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ในการปรับปรุงหลักสูตร ศศ.ม. (ภาษาไทย) ควรให้ความสำคัญให้ถึงกับหัวหน้ามหาวิทยาลัยไปใช้ประกอบการพิจารณาหลักสูตรของรายวิชาด้วย
2. การกำหนดเนื้อหาเพื่อจัดเป็นรายวิชาควรกำหนดให้เนื้อหาวิชาตามความต้องการบัณฑิต

หมายเหตุ

กลุ่มวิชาการศึกษา

การอ่านออกเขียนได้และอ่านไปใจ
การฟังและการพูดในการสื่อสารและประกอบอาชีพ
การเขียนจดหมาย บทกวี ความเรียง

การวิเคราะห์วิจารณ์

การพูดต่อที่ประชุม

การเขียนข้อสอบและแนวข้อสอบ

การศึกษาวรรณคดีและวรรณกรรม

ประเภท ลักษณะและคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมท้องถิ่น

วรรณกรรม

วรรณคดีและวรรณกรรมที่ปรากฏในแบบเรียน

วรรณคดีมรดก

วรรณกรรมท้องถิ่น

กลุ่มวิชาหลักภาษาและภาษาศาสตร์

การเขียนคำกรรณ ราชศัพท์ ศัพท์บัญญัติ

ภาษาศาสตร์ (หน่วยเสียง หน่วยคำ

หน่วยวิเคราะห์

หลักภาษา (อักษรรวิธ จักรวรรดิ ภาคเสียงพยัญชนะ)

คำมูล ประโยคของคำ

มหาวิทยาลัยเกษตร

การดำเนินงานโครงการเรียนรู้วิชาภาษาไทยและ

การศึกษาคู่

การพัฒนานักศึกษาคำ

การให้คำปรึกษาและงาน

มหาวิทยาลัย, ทบวง. “ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2542,” ใน คู่มือการพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยทักษิณ ฉบับปรับปรุง. หน้า 41 มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา, 2543.

_____. “ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง คุณลักษณะ บัณฑิตที่พึงประสงค์ของทบวงมหาวิทยาลัย,” ใน คู่มือการพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยทักษิณ ฉบับปรับปรุง. หน้า 55. มหาวิทยาลัยทักษิณ. สงขลา, 2543.

วรรณิ พุทธาวุฒิไกร. การติดตามผลการปฏิบัติ งานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิต (กศ.บ. ตั้งแต่ปีการศึกษา 2510-2512 ที่ปฏิบัติงาน อยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาและวิทยาลัยครูใน ส่วนกลาง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการ ศึกษา ประสานมิตร. กรุงเทพฯ, 2515. อัดสำเนา.